

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO 2023 M. LIEPOS 17 D. ĮSAKYMO NR. A1-463 DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO 2006 M. BALANDŽIO 5 D. ĮSAKYMO NR. A1-93 DĖL SOCIALINIŲ PASLAUGŲ KATALOGO PATVIRTINIMO' PAKEITIMO' PAKEITIMO

Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas (toliau - NSMOT) kartu su Lietuvos negalios organizacijų forumu (toliau - LNF) teikia nuomonę dėl Socialinių paslaugų katalogo pakeitimų:

1. Nauju pakeitimu nustatomas 40 val. per savaitę skaičius neatlieps vienišų asmenų (neturinčių pagalbos iš šeimos narių) poreikio, kurie, per dieną faktiškai turės galimybę gauti tik po 5,7 val. dienos socialinės globos paslaugų, nors poreikis gali būti ir didesnis. Savivaldybėms turėtų būti palikta teisė išimties tvarka skirti daugiau dienos socialinės globos paslaugos valandų arba pareiga užtikrinti kitus pagalbos vienišiams žmonėms variantus.
2. Vertinant socialinės globos paslaugas siūlome vertinti visumą reikalingų paslaugų - t.y. medicininės slaugos paslaugų, socialinės globos paslaugų ir kitų paslaugų, kurios būtinos prižiūrimo žmogaus gyvybiškoms funkcijoms ir orumui užtikrinti.
3. Taip pat norime atkreipti dėmesį į tai, kad vertinant paslaugos poreikį būtų atsižvelgiama į bendrą ir šeimos situaciją, t.y. kad nustatytas paslaugų valandų skaičius ir jos turinys užtikrintų šeimos nariams galimybę dirbti (jeigu pagalbos prašančio asmens šeimos nariai, ar kiti prižiūrintys vaiką ar suaugusį su negalia ar senjorą) dirba. Paslaugų nesuteikimas neturėtų tapti šeimos nedarbo ar darbo valandų mažinimo priežastimi. Pavyzdžiui, neįgaliajam/senjorui bus skirta 8 val./d paslaugų, o šeimos nariams nuvykti į/iš darbo užtruks ilgiau nei 8 val.
4. Būtina pažymėti, kad turi būti užtikrinamos ir atostogos nuo nuolatinės priežiūros, ypač esant ilgalaikei negaliai, kuomet tėvai ar kiti artimieji šiuo metu įdarbinami nemokamais sunkios negalios žmonių prižiūrėtojais "iki gyvos galvos".
5. Kaip ir buvo kalbėta 2023 08 30 susitikimo metu, NSMOT ir LNF yra įsitikinę, kad paslaugos poreikį privalo nustatyti nepriklausomas atstovas paslaugų poreikio vertintojas, t.y. įstaiga, kuri neteiks tam asmeniui paslaugų. Taip būtų išvengiama piktnaudžiavimo atvejų, kai tiekėjas yra suinteresuotas klientui skirti maksimalų paslaugos valandų skaičių.
6. Kviečiame toliau diskutuoti paslaugų žmonėms su negalia ir senjorams plėtros bei kokybės klausimais, pavyzdžiui grupiniai gyvenimo namai, socialiniai būstai grupėse, kuriuose žmonės nesijustų vieniši, o pagalba jiems būtų teikiama efektyviau.

NSMOT direktorė Aistė Adomavičienė
LNF administracijos direktorė Henrika Varnienė